

Hyvinvointi yhteinen ponnistus

Suomen Liikunnan Ammattilaiset on ollut kutsuttuna STTK:n neuvottelukunnassa yhdessä Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliiton Jytyn, Kirkon Alat ry:n ja Toimihenkilöliiton Erton kanssa. Työryhmästä on käytetty nimitystä Hyvinvointialat STTK ja työryhmä on ottanut tehtäväkseen viedä eteenpäin kansalaisten fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, kulttuurillista ja taloudellista hyvinvointia. Lisäksi tavoitteena on hyvinvointialojen arvostuksen ja näkyvyyden parantaminen, työn ja toiminnan laadun vahvistaminen sekä taloudellisten ja muiden toimintaedellytysten parantaminen.

Olemme laatineet lyhyen muistion hyvinvointialoille tärkeistä, seuraavaan hallitusohjelmaan liittyvistä tavoitteista. Hyvinvointialat STTK määrittelee hyvinvointialat -käsitteen siten, että sektori edistää kansalaisten fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, kulttuurista ja taloudellista hyvinvointia.

- **Kunnat ovat suomalaisen yhteiskunnan hyvinvointipalvelujen ensisijaisia tuottajia.** Kuntien tuottamat hyvinvointipalvelut ovat sitovuudeltaan lakisääteisesti normitettuja kansalaisten perusoikeuksia kuten esimerkiksi päivähoito ja koulutus tai väljemmin vapaaehtoisuuteen perustuvia kuten liikunta- ja kulttuuri- ja nuorisotoimen palvelut. Lakisääteiset hyvinvointipalvelut tulee jatkossakin tuottaa, kunnallista itsemääräämisoikeutta kunnioittaen, kansalaisten päättäminä ja valvomina julkisina palveluina.
- **Julkisia hyvinvointipalveluja täydentävät kolmannen ja yksityisen sektorin palvelut.** Näitä palveluja käytettäessä on varmistettava myös kansalaisten mahdollisuus seurata ja valvoa palvelujen toimivuutta, tuloksellisuutta ja taloudellisuutta.
- **Järjestöt ja yhteisöt ovat merkittäviä työnantajia tällä toimialalla.** Veikkauksen ja Raha-automaattiyhdistyksen aseman ja niiden jakamien avustusten turvaaminen on tärkeää järjestöjen ja yhteisöjen toiminnan jatkuvuuden kannalta. Monopoliasema on turvattava valtiovallan toimesta.
- **Rahapeliä tuottamia varoja on käytettävä niihin yleishyödyllisiin kohteisiin, joita varten monopolit on luotu, ei valtion talousarvion paikkaamiseen.** Veikkauksen ja RAY:n sekä kuntien vapaaehtoistyötä tukevien käytäntöjen ja rahoitusmallien säilyttämistä ja kehittämistä on jatkettava. Valtiovallan on turvattava kunnille riittävät resurssit palveluiden järjestämiseen. Seurakuntien taloudellista tilannetta on tuettava säilyttämällä seurakuntien yhteisövero-osuus vuoden 2010 tasolla.
- **Kolmannen sektorin toimijoilla on hyvin erilaiset roolit.** Osa toimii yritysluontoisesti ja osa perustuu täysin vapaaehtoistyöhön. Verotuskäytännöissä on huomioitava alan ominaispiirteet nykyistä paremmin.

Valtiovallan tulee selkeyttää kolmannen sektorin rooli palveluketjussa. Työnjakoa julkisen, yksityisen ja järjestöjen/kolmannen sektorin välillä on täsmennettävä. Kolmas sektori on merkittävä palvelujen tuottaja ja kehittäjä, myös täydentävien erityispalvelujen osalta. Niille ei tule kuitenkaan siirtää julkisen sektorin palveluvastuuta.

Järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen verotuskäytännöt on myös selkiytettävä niin, että esimerkiksi vapaaehtoispuolelta tapahtuva toiminta voidaan turvata.

Valtioneuvoston tulee määritellä mitkä yleishyödyllisten järjestöjen tuottamat palvelut se katsoo yleishyödyllisiksi. Kilpailulainsäädäntöä on selkiytettävä vapaaehtoistyön ja yleishyödyllisten palveluiden toiminnan kannalta realistiseksi, jotta järjestöjen työn jatkuvuus turvataan ja uusia palveluinnovaatioita pystytään kehittämään.

- **Vapaa-ajan ja hyvinvointisektorin yhteiskunnallista merkitystä ja ennalta ehkäisevää luonnetta on korostettava nykyistä enemmän.** Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen tuottaminen siten, että ne ovat kaikkien kansalaisten ulottuvilla, on yhdenvertaisuuskysymys.
- **Yhteiskuntavastuullisuus on oltava kaikkien yritysten toiminnan lähtökohta.** Yritysten liikestrategioissa on huomioitava nykyistä laajemmin yritysten yhteiskunnallinen vastuu (CSR Corporate Social Responsibility).

Hyvinvointialojen työntekijöiden työelämän laatua on parannettava, jotta työssä jaksaminen on mahdollista. Tämän keskeisin edellytys on, että työtehtävät ovat toistaiseksi voimassa olevia palvelussuhteita.

Hyvinvointialojen työntekijöiden työssä jaksamisen parantaminen edellyttää yhä kattavampaa työelämän laadun kehittämistä sekä kuntouttamispalveluja työkäisille. Kelan kuntoutumispalveluiden turvaaminen ja kehittäminen hyvinvointialojen työntekijöille on erityisen tärkeää.